

Бранко Миљковић

Писма и посвете
/ из заоставштине/

*Поводом шездесет година од смрти
Бранка Миљковића*

НАРОДНИ МУЗЕЈ НИШ

Бранко Миљковић
Писма и посвете
/ из заоставштине/

Издавач
Народни музеј Ниш
info@narodnimuzejnis.rs

За издавача
Ненад Спасић

Главни и одговорни уредник
Ненад Спасић

Рецензент
Јован Младеновић

Аутор изложбе и каталога
Јелена Богдановић

Превод резимеа на енглески језик
Ивана Караџић

Дизајн и техничко уређење каталога
Милан Д. Ранђеловић

Лектура / коректура
Марија Шапић

Штампа
СВЕН Ниш

Тираж
30 примерака

ISBN 978-86-83019-67-0

CIP - Каталогизација у публикацији
Народна библиотека Србије, Београд

069.51:82(497.11)(083.82)
821.163.41:929 Миљковић Б.(083.824)

БОГДАНОВИЋ, Јелена, 1971-

Бранко Миљковић : писма и посвете : из заоставштине
/ [аутор изложбе и каталога Јелена Богдановић]. - Ниш : Народни
музеј, 2021 (Ниш : Свен). - 56 стр. : илустр. ; 20 x 20 cm

“Поводом шездесет година од смрти Бранка Миљковића”
---> прелим. стр. - Податак о ауторки преузет из колофона. -
Тираж 200. - Напомене и библиографске референце уз текст. -
Библиографија: стр. 49. - Регистар. - Summary: Branko Miljković
- letter's and dedicate - from the Legacy.

ISBN 978-86-83019-67-0

а) Миљковић, Бранко (1934-1961) - Заоставштина - Изложбени
каталози
б) Народни музеј (Ниш) - Збирка “Бранко Миљковић” -
Каталози

COBISS.SR-ID 30936329

НАРОДНИ МУЗЕЈ НИШ

Бранко Миљковић

Писма и посвете
/ из заоставштине /

Ниш, 2021.

Дидића
9

Бурџевића
18

Ђорђа
Кратовца
52

Вјанкинијева
11

БРАНКО МИЉКОВИЋ – ПИСМА И ПОСВЕТЕ

/ из заоставштине /

Поводом осамдесет седам година од рођења и шездесет година од трагичне смрти *принца песника* Бранка Миљковића (1934–1961), Народни музеј Ниш и Одељење књижевне заоставштине приређују ексклузивну студијску изложбу уз пратећи каталог *Бранко Миљковић – писма и посвете / из заоставштине /*. Први пут се културној јавности чини доступним шири селективни избор писама и посвета из Колекција преписке и личне библиотеке значајног српског песника која се чува од 1971. године у фонду Музеја, у Збирци *Бранко Миљковић*. Сегмент преписке излаган је више пута у претходној деценији, посебно на изложби 2011. године *Бранко Миљковић, поезија као судбина*, и неколико примера преписке данас је изложено у сталној Књижевно-меморијалној поставци Бранко Миљковић.¹ Збирке *Бранко Миљковић* и *Стеван Сремац* су категорисане и проглашене 2014. као културно добро од великог значаја, чиме је потврђен значај ових збирки и њихов статус у националној културној и књижевној баштини. Овом изложбом употпуњује се биографски (епистоларни) портрет Бранка Миљковића, али и додатно расветљава књижевни и социјални амбијент шездесетих година 20. века, по много чему одлучујући и преломни период у развоју модерне српске поезије у контексту југословенске и европске књижевности. Писма упућена Б. Миљковићу и посвете у књигама представљају документ првога реда, чијим се тумачењем употпуњује песникова књижевна биографија, чије је изузетно и снажно поетско дело обележило шездесете године 20. века у

¹ У Народном музеју је 1971. урађена поставка о Б. Миљковићу – Спомен-соба, аутор: кустос Живорад Петровић (1930 - 2017); 2018. отворена је стална Књижевно-меморијална поставка Бранко Миљковић, аутор: Јован Младеновић, музејски саветник. Селективни избор из Колекција преписке објављена је у Петом тому критичког издања *Сабраних дела Бранка Миљковића* 1–5, (аутор / приређивач, Јован Младеновић), НКЦ, Ниш, 2019.

савременом српском песништву и које, несумњиво, има снажан утицај на генерације песника, до данашњих дана.

Критичари се слажу да је Миљковић један од најталентованијих српских песника друге послератне генерације и да је његова поезија (нео)симболистичког усмерења у токовима савременог европског песништва. Са непуних двадесет седам година, Миљковић је створио изузетно песничко дело које изнова доживљава ново читање, књижевно-теоријске интерпретације и музеолошку експозицију. Бранко Миљковић, како истиче књижевна критика, следбеник је француских и руских симболиста, ослања се на наслеђе српске модерне поезије и београдског надреалистичког круга. По вокацији његови узор су П. Верлен, С. Маларме, П. Валери, Ж. Сипервјел, О. Манделштам, В. Брјусов, А. Рембо, В. Петковић Dis, Ален Боске... Узимајући у обзир његово изванредно филозофско образовање, теоријске и књижевно-критичарске текстове и огледе објављене за живота, поетику прожету филозофском рефлексijом, посебно античком филозофском традицијом (Хераклит), уврштен је и у историју савремене српске филозофије.

Бранко Миљковић, песник, филозоф, преводилац, есејиста, критичар, рођен је у Нишу 29. јануара 1934, трагично преминуо у Загребу, 12. фебруара 1961. године. Песников отац Глигорије (1907) пореклом је из Гаџиног Хана, варошице крај Ниша, мајка Марија (1908, рођена Браило) из села Трбоуња код Дрниша у Хрватској. Основну школу и гимназију завршио је у Нишу 1953, када се и његова породица сели у Београд у породичну кућу у улици Ђорђа Кратовца 52, на Вождовцу (Душановац). Миљковић је студирао на Филозофском факултету у Београду – Одсек чисте филозофије (1953–1957); студије завршава са високим просеком, апсолвира, али без дипломског испита. Имао је брата Драгишу чијим залагањем за живота и постхумно је сређена и сачувана песникова заоставштина. У периоду 1945–1948. године Миљковић пише своје прве песме интониране у духу времена и социјалпатриотског песничког обрасца. Први његови књижевни покушаји и песме несумњиво указују на његов снажан таленат, начитаност и ерудицију. Као ученик престижне нишке гимназије „Стеван Сремац” води литерарну дружину „Његош” која издаје шапирографисано гласило *Алманах*

(1952) где објављује своје прве песме. Истовремено, бави се превођењем руских, француских, словеначких и песника Лужичких Срба. Његов гимназијски превод (препев) поеме *Облак у панталонама* В. Мајаковског и више десетина песама В. Брјусова са руског језика, откривају његово изузетно знање језика, осећај и таленат за превођење. У зрелој песничкој фази бриљантно је преводио бројне француске и руске песнике, те су му преводи уврштени у више антологија стране поезије.

За време студија активно се бави писањем, запажен је у београдским књижевним круговима, сарађује у бројним престижним југословенским књижевним часописима. Преломни моменат у његовом песничком животопису је објављивање циклуса песама „Узалуд је будим“ у београдском часопису *Дело* 1955, уз подршку Оскара Давича, књижевника и уредника. Учесник је бројних књижевних вечери, уредник књижевних листова *Видика*, *Књижевних новина* и загребачке *Књижевне трибине*. Идејни је зачетник и оснивач, заједно са Драганом М. Јеремићем критичарем, песничке групе (покрета) неосимболиста (1956), тежећи да синтетизује поетику симболизма и надреализма.

За свега седам година, Миљковић је објавио бројне песничке књиге, критичарске, есејистичке и преводилачке прилоге. Као истакнути песник 1958. примљен је у Удружење књижевника Србије и Југославије (писмо: кат. бр. 30), делегат је на Петом конгресу Савеза књижевника Југославије у Београду, учествује на Стражиловским сусретима и на Трећем фестивалу поезије (1959), борави у Паризу 1960. године код свог пријатеља Алена Боскеа (Alain Bosquet), француског књижевника (писмо: кат. бр. 22). Значајан податак из песникове биографије налази се у писму датираним 16. фебруара 1961, неколико дана после песникове смрти, Заједнице европских писаца (Comunita Europea degli scrittori) са потписом Ђанкарла Вигорелија, генералног секретара, којим га обавештавају да је примљен у чланство ове угледне европске књижевне асоцијације (писмо: кат. бр. 23). За збирку песама *Ватра и ништа* (1960), добија престижну награду за књижевност – Октобарску награду града Београда, као њен најмлађи лауреат (позивница: кат. бр. 60). После низа разочарања на личном и емотивном плану, почетком јануара 1961. напушта Београд и одлази у Загреб где почиње да ради у Литерарној редак-

цији Радио Загреба. Запажен је у загребачком књижевном кругу, учесник на књижевним вечерима и трибинама у хрватским градовима све до своје смрти, 12. фебрура 1961. године (писма З. Томичића: кат. бр. 1–8)

За живота објавио је пет књига песама: *Узалуд је будим* (1957), *Смрћу против смрти* (збирка патриотских песама заједно са Блажом Шћепановићем, 1959), *Порекло наде* (1960), *Ватра и ништа* (1960), *Крв која светли* (библиофилско издање одабраних песама патриотске поезије, 1961). Успешно је преводио француске и руске песнике. У књизи *Модерна руска поезија* (1961) објављени су му преводи Б. Пастернака, В. Брјусова, Л. Мартинова, А. Блока, А. Бјелија, О. Мандељштама. Године 1962. објављена је књига песама руског песника О. Мандељштама, *Шум времена* (стихове превео Б. Миљковић, прозу Милица Николић: писма: кат. бр. 12–16). Постхумно објављене су сабране песме у два издања: *Песме*, избор и предговор Петар Џаџић, *Просвета*, Београд, 1965; *Сабрана дела* у четири тома, *Градина*, Ниш, 1972. и недавно у критичком издању Сабраних дела у пет томова, НКЦ Ниш, 2019. Превођен је на енглески, немачки, француски,

руски, италијански, румунски, бугарски, чешки, пољски, словачки, мађарски, албански, турски, словеначки и македонски језик. Заступљен је у скоро свим значајнијим антологијама српске (југословенске) поезије у земљи и иностранству.

После смрти песника његову целокупну заоставштину поклонила је породица Миљковић 1971. и 1981. године. Она се данас налази у фонду Народног музеја у Нишу, у збирци *Бранко Миљковић*. Збирка броји 1.671 предмета укључујући и личну библиотеку песника са 589 књига; садржи оригиналне рукописе, личне предмете, фотографије, документа, преписку, намештај из радне собе и хемеротеку. Колекција преписке броји укупно 222 јединице: писма, дописне карте, разгледнице, пословна писма на меморандуму, честитке, посетнице, документа, личне исправе, и неколико писама самог Бранка Миљковића. По хронологији преписке обухвата период 1956–1961. године. Неколико писама је датирано после смрти песника, послата његовим родитељима.

Изложба *Бранко Миљковић – писма и посвете* /из заоставштине/ обухвата 119 изложака, и то писма (кат. бр.

1–43), позивнице, пропуснице, чланске карте (кат. бр. 53–62), честитке (кат. бр. 44–52), књиге са посветом (кат. бр. 1–44) и две књиге утисака и представља селективни репрезентативни пресек Колекције преписке из песникове заоставштине. Изложене јединице и предмети од капиталног значаја су за разумевање личности и књижевног дела Бранка Миљковића, а излагачком концепцијом индиректно се осветљава један период савременог српског и југословенског песништва прве половине 20. века, чији је несумњив репрезентант управо Бранко Миљковић. Сви аутори (кореспонденти) писама представљају временом потврђене песнике са прос-

тора бивше Југославије – у хрватској књижевности Златко Томичић, Славко Михалић, Весна Парун, те српски – Милован Данојлић, Танасије Младеновић, Милица Николић, Ђуза Радовић, Драган Колунџија, Божидар Тимотијевић, босанскохерцеговачки песници Хусеин Тахмишчић, Изет Сарајлић, словеначки Цирил Злобец, страни књижевници Ален Боске, Ђанкарло Вигорели и др. Такође, додатну ексклузивност изложби дају две књиге утисака из 1962. и 1971. које данас представљају капитално сведочанство са посветама бројних посетилаца Спомен соби песника у Београду (1961) и Нишу (1971).

ПИСМА БРАНКУ МИЉКОВИЋУ

1. Златко Томичић – „Неосимболистима”

Загреб, 14. II 1957.

Писмо без коверте, папир,
писаћом машином, латиницом.
Потпис аутограф, мастилом,
латиницом.

20,5 x 29,5 : 4 л.

НМН*, ЗБМ. инв. бр. 904

Без адресе]

2. Златко Томичић – Бранку Миљковићу

Винковци, 7. XI 1958.

Разгледница црно-бела, Винковци.
Аутограф, латиницом, мастилом.
Потпис мастилом, латиницом.

10,5 x 14

ЗБМ, инв. бр. 953

[Адреса]

Dragi

Branko Miljković, pjesnik
Beograd, Đ. Kratovca 52
(Dušanovac)

3. Златко Томичић – Бранку Миљковићу / и/ Миловану Данојлићу

Загреб, 24. II. 1958.

Писмо без коверте, папир.
Аутограф, мастилом, латиницом.
Потпис, аутограф, мастилом, латини-
цом.

21 x 30 : 2 л.

ЗБМ, инв.бр. 803

[Адреса:]

(Branko Miljković, Beograd,
Đorđa Kratovca, 52)

4. Златко Томичић – Бранку Миљковићу

Загреб, 14. II. 1959.

Дописница, аутограф, мастилом, ла-
тиницом.

Потпис аутограф, мастилом, латини-
цом.

9 x 14

ЗБМ, инв. бр. 911

[Адреса:]

Gospodin
Branko Miljković, književnik
Beograd, Đorđa Kratovca 52
(Dušanovac)

**5. Златко Томичић –
Бранку Миљковићу**

Загреб, 16. II 1955.

Дописница, аутограф, мастилом
латиницом.

Потпис аутограф, мастилом,
латиницом.

9 x 14

ЗБМ, инв. бр. 909

[Адреса:]

Gospodin

Branko Miljković, književnik
Beograd, Đ. Kratovca 52

**6. Златко Томичић –
Бранку Миљковићу**

Загреб, 19. 10. 1959.

Писмо са ковертом, папир.

Аутограф, мастилом,
латиницом, плавим мастилом на
белом папиру.

Потпис аутограф, мастилом,
латиницом.

На полеђини адреса: З. Т. Згб.

Кочићева 5/1.

На маргини припис аутограф,
мастилом, латиницом:

*(Volio bih da o Antologiji hrv.[hrvatskih]
pj.[pjesnika] u pr. [prozi]*

*Pišeš za Književnost ili Savremenik,
Letopis, a možeš, ako hoćeš i za Tribunu...)*

*Piši šta radiš, gdje izlaziš... Nadica Te
mnogo pozdravlja i žali što nećeš doći.*

*Jako se radovala tvom dolasku! Ona te
iskreno i duboko simpatizira...*

*Da li si primio pismo od sekretarice
Lykosa.)*

19,5 x 14,5 : 1л.

ЗБМ, инв. бр. 810

[Адреса:]

Drug

Branko Miljković, književnik
Beograd, Đorđa Kratovca 52

Бранко Миљковић са пријатељима у Загребу, 1959
(с лева на десно : Радован Павловски, Бранко Миљковић и Златко Томичић)

**7. Златко Томичић –
Обитељи Миљковић**

Загреб, 12. 3. 1961.

Писмо са ковертом, папир.

Аутограф, мастилом, латиницом.

Потпис аутограф, мастилом,
латиницом.

На полеђини коверте:

*(šalje: Zlatko Tomičić, Zagreb, Krajiška
16/2)*

21 x 29,5: 2л.

ЗБМ, инв. бр. 1009

[Адреса:]

Obitelj Miljković, Beograd.

Dorđa Kratovca 52

**8. Златко Томичић –
Глигорију Миљковићу**

Загреб, 23. 2. 1962.

Писмо са ковертом, папир.

Аутограф, мастилом, латиницом.

Потпис аутограф, мастилом,
латиницом.

30 x 21 : 2л.

ЗБМ, инв. бр. 808

[Адреса:]

Beograd – Obitelj Miljković

Dorđa Kratovca 52

**9. Славко Михалић –
Бранку Миљковићу**

Загреб, 11. XI 1958.

Писмо без коверте, папир.

Аутограф, мастилом, латиницом.

Потпис аутограф, мастилом,
латиницом.

29 x 21: 4л.

ЗБМ, инв. бр. 905

[Без адресе]

**10. Славко Михалић –
Бранку Миљковићу**

Загреб, 21. II 1960.

Меморандум Lykosa, папир.

Аутограф, мастилом, латиницом.

Потпис аутограф, мастилом,
латиницом.

Дим: 14 x 21: 1л.

ЗБМ, инв. бр. 878

[Без адресе]

**11. Бранко Миљковић – Славку
Михалићу**

Београд, 19. XI 1958.

Писмо без коверте, папир.

Писаћом машином, латиницом.

Потпис аутограф, мастилом,
ћирилицом.

Дим: 20,5 x 15 : 1л.

ЗБМ, инв.бр. 897.

[Без адресе]

Славко Михалић
(1928 - 2007),
хрватски песник и академик

**12. Милица (Николић) –
Бранку Миљковићу**

Београд, 20. V 1959.

Коверта, меморандум часописа *Delo*,
папир.

Аутограф, мастилом, латиницом.

Потпис аутограф, мастилом
латиницом.

20,5 x 14,5: 1л.

ЗБМ, инв. бр. 801

[Adresa:]

Branko Miljković

Beograd, Đorđa Kratovca 52

**13. Милица Николић –
Бранку Миљковићу**

Београд, 20. V 1959.

Меморандуму часописа *Delo*, папир.

Аутограф, мастилом, латиницом.

Потпис аутограф, мастилом,
латиницом.

29,5 x 20,5: 1л.

ЗБМ, инв. бр. 801/1

**14. Милица Николић –
Бранку Миљковићу**

Београд, 30. IV 1960.

Коверта, меморандум часописа *Delo*,
папир.

Аутограф, мастилом, латиницом.

Потпис аутограф, мастилом,
латиницом.

На коверти припис, аутограф,
мастилом, ћирилицом:

*(Бранко, Узео сам ти овог руског
песника. Вратићу га у среду! Твој Т.)*

20,5 x 15: 1л.

ЗБМ, инв. бр. 802

[Адреса:]

Бранко Миљковић

Београд

Ђорђа Кратовца 52

**15. Милица Николић –
Бранку Миљковићу**

[недатирано] (1960 ?)

Меморандуму часописа *Delo*, папир.

Аутограф, мастилом, латиницом.

Потпис, аутограф, мастилом,
латиницом.

20,5 x 14,5: 1л.

ЗБМ, инв. бр. 802/1

[Без адресе]

**16. Милица Николић –
Бранку Миљковићу**

[недатирано] (1960 ?)

Меморандум часописа *Delo*, папир.

Аутограф, мастилом, латиницом.

Потпис аутограф, мастилом,
латиницом.

Припис на истом листу, аутограф,
оловком, латиницом.

(Dragi „Osetljivi: Donesi što pre Grigora
Viteza i tvoj esej – molim Te.

Čujem da ti izlazi knjiga u Zagrebu –
voleo bih da je dobijem što pre.

Ljutim se što si konspirativan: gde si –
budi bar u običnom životu

običan kao Mallarme, kad si u poeziji već
neobičan –

isti kao Mallarme./Потпис нечитак/)

29 x 21: 1л.

ЗБМ. инв. бр. 828

[Без адресе]

**17. Елфи Гитнер –
Бранку Браилу**

СР Немачка, Бад-Годесберг, 7. 10.
1956.

/Elfi Güttner – Branku Brailu

Deutschland, Bad Godesberg, 7. 10.
1956. /

Писмо са ковертом, папир.

Аутограф, мастилом, на немачком
језику.

Потпис аутограф, мастилом,
латиницом.

14,5 x 20,5 : 1 л.

ЗБМ, инв. бр. 805

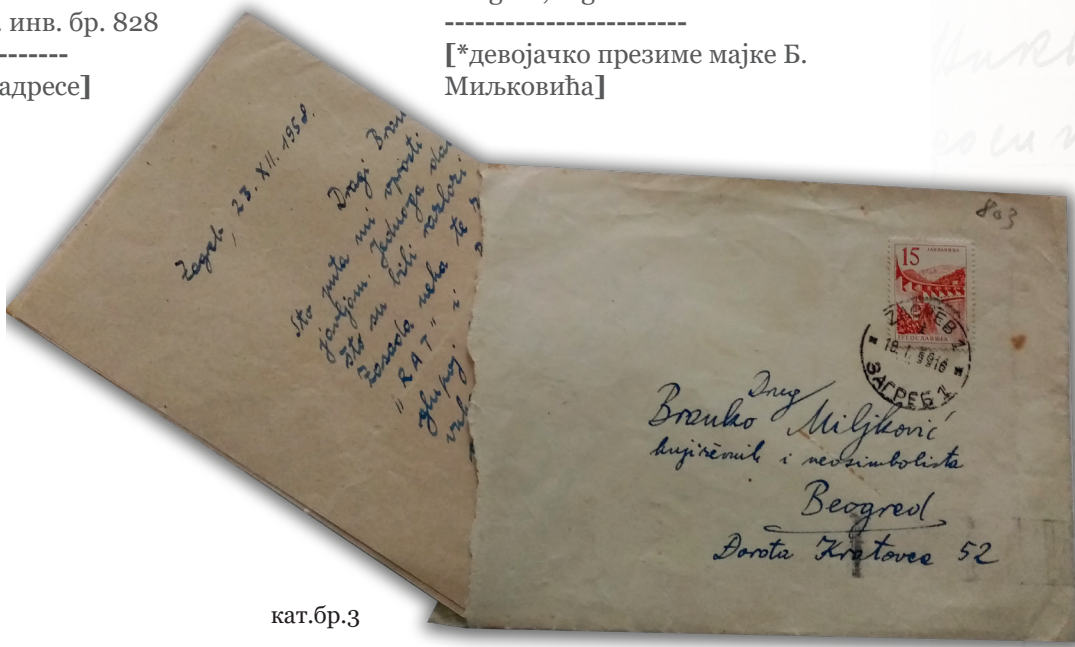
[Адреса:]

Her - Branko Brailo*

Djordja Kratovca 52

Beograd, Yugoslavia

[*девојачко презиме мајке Б.
Миљковића]

кат.бр.3

Бранко Миљковић и
Милован Данојлић,
Београд, 1957

**18. Милован Данојлић –
Бранку Миљковићу**

Дубровник, 12. 6. 1958.

Разгледница црно-бела / Дубровник/
Аутограф, хемијском оловком,
ћирилицом.
Потпис аутограф, хемијском оловком,
ћирилицом.

14,5 x 9

ЗБМ, инв. бр. 943

**19. Милован Данојлић –
Бранку Миљковићу**

Мали Лошињ, 8. 8. 1958.

Разгледница црно-бела / Мали
Лошињ/
Аутограф, графитном оловком,
ћирилицом.

Потпис аутограф, графитном
оловком, ћирилицом.

14 x 10

ЗБМ, инв. бр. 938

**20. Чедомир Миндеровић –
Бранку Миљковићу**

Краков, 27. 9. 1959.

Разгледница црно-бела, / Краков/
Аутограф, мастилом, латиницом.
Потпис аутограф, мастилом,
латиницом.

14 x 10

ЗБМ, инв. бр. 948

**21. Вера (Србиновић) –
Бранку Миљковићу**

Њујорк, 17. 9. 1959.

Разгледница у боји / Њујорк/
Аутограф, мастилом, латиницом.
Потпис аутограф, мастилом,
латиницом.

14 x 9

ЗБМ, инв. бр. 956

**22. Ален Боске –
Бранку Миљковићу***

Њујорк, 10. I 1960.

**Alain Bosquet –
Mr. Branko Miljković**

New York 10. I 1960.

Авионско писмо, папир.
Аутограф, мастилом, на француском
језику.

Потпис аутограф, мастилом,
латиницом.

21 x 27,5: 1л.

ЗБМ, инв. бр. 800

(*изложено у сталној поставци Б.М.)

**23. Заједница европских писаца –
Бранку Миљковићу***

Рим, 16. 2. 1961.

**COMUNITÀ EUROPEA DEGLI
SCRITTORI – Branko Miljkovic**

Rome, le 16.2.1961

Коверта, меморандум, папир.

Писаћом машином на француском
језику.

Потпис аутограф, факсимил,
латиницом:

(Банкарло Вигорели,

*Генерални секретар Удружења
европских писаца)*

21 x 29: 1л.

ЗБМ, инв. бр. 805

(*изложено у Сталној поставци Б. М.)

24. Љиља (?) –

Бранку Миљковићу

Лион, 24. фебруара [?]

Разгледница црно-бела / Лион/
Аутограф, плавом хемијском,
латиницом.

Потпис аутограф, латиницом.

15 x 10

ЗБМ, инв. бр. 935

**25. Писана порука
Бранка Миљковића**

Недатирано [Загреб, 1960]

Аутограф, мастилом, латиницом.

Потпис аутограф, мастилом,
латиницом.

18,5 x 13,5 : 1 л.

ЗБМ, инв.бр. 902

[Без адресе/ породици/]

**26. Писана порука
Бранка Миљковића**

Недатирано [Загреб, 1960]

Аутограф, мастилом, латиницом.

Потпис аутограф, мастилом,
ћирилицом.

18,5 x 14 : 1л.

ЗБМ. Инв. бр. 900

[Без адресе / породици/]

кат.бр.23

COMUNITÀ EUROPEA DEGLI SCRITTORI

Rome, le 16.2.1961

Prot. N. 4265/GV/rm

Cher Collègue,

J'ai le plaisir de vous informer qu'au cours de sa séance du 10 Février à Rome, le Conseil Directeur de la Communauté Européenne des Ecrivains a pris acte avec satisfaction de votre adhésion en qualité de membre à notre association.

Veillez agréer, cher Collègue, l'expression de mes sentiments très distingués.

ПОСЛОВНА ПИСМА

27. Летопис Матице српске – Бранку Миљковићу

Нови Сад, 17. X 1955.

Дописница, писаћом машином,
латиницом.

Потпис аутограф, мастилом,
ћирилицом.

(Ж. Милисавац).

14 x 9

ЗБМ, инв. бр. 934

28. Часопис Дело – Бранку Миљковићу

Београд, 3 новембра 1956.

Меморандум *Delo*, папир.

Писано писаћом машином,
латиницом.

Потпис аутограф, мастилом,
латиницом.

(Света Лукић).

29,5 x 21: 1 л.

ЗБМ, инв. бр. 840.

29. Летопис Матице српске – Бранку Миљковићу

Нови Сад, 6.06.1958.

Меморандум *Летопис*, папир.

Писаћом машином, латиницом.

Потпис аутограф, мастилом,
латиницом.

(Александар Тишма).

20 x 15: 1 л.

ЗБМ, инв. бр. 880.

30. Удружење књижевника Србије – Бранку Миљковићу*

Београд, 8. X 1958.

Меморандум Удружења, папир
Писаћом машином, латиницом.

Потпис аутограф, мастилом,
латиницом.

(Ђуза Радовић).

21 x 15: 1 л.

ЗБМ, инв. бр. 847

(*изложено у Сталној поставци Б. М.)

31. Društvo slovenskih književnikov – tovariš Branko Miljković

Ljubljana, 25. 12. 1958.

Меморандум Друштва, папир.

Писаћом машином, на словеначком
језику.

Потпис аутограф, мастилом,
латиницом.

(Софија Јанчић).

20,5 x 14,5 1 л.

ЗБМ, инв. бр. 844

**32. Часопис *Израз* –
Бранку Миљковићу**

Сарајево, 31. марта 1959.

Дописница, писаћом машином,
латиницом.

Потпис аутограф, графитном
оловком, латиницом.
(Хусеин Тахмишић).

14 x 9,5

ЗБМ, инв. бр. 939

**33. Удружење књижевника
Србије – Бранку Миљковићу**

Београд, 4. IV. 1959.

Меморандум Удружења, папир.
Писаћом машином, латиницом.

Потпис аутограф, мастилом,
латиницом

(Славко Вукосављевић).

29 x 20,5

ЗБМ, инв. бр. 891

**34. Матица Хрватска –
Бранку Миљковићу**

Загреб, 9. VIII 1959.

Меморандум, папир.

Писаћом машином, латиницом.

Потпис аутограф, мастилом,
латиницом.

(Никола Павић).

20 x 14,5: 1л.

ЗБМ, инв. бр. 861

**35. Књижевне новине –
Бранку Миљковићу**

Београд, 10. 8. 1959.

Меморандум, папир.

Писаћом машином, латиницом.

Потпис аутограф, мастилом,

латиницом / ћирилицом.

(Чедомир Миндеровић, Михаило
Марковић).

29,5 x 20: 2л.

ЗБМ, инв. бр. 833

**36. Издавачко предузеће *Lykos* –
Бранку Миљковићу**

Загреб, 26. VIII. 1959.

Меморандум, папир.

Писаћом машином, латиницом.

Потпис аутограф, мастилом,

ћирилицом (Б. Миљковић.):

латиницом (Р. Радосављев).

20,5 x 29,5: 1л.

ЗБМ, инв. бр. 898

**37. Књижевне новине –
Бранку Миљковићу**

Београд, 23. 10. 1959.

Меморандум, папир.

Писаћом машином, латиницом.

Потпис аутограф, мастилом,
латиницом.

(Предраг Палавестра).

20 x 14,5: 1л.

ЗБМ, инв. бр. 857

Просвета
ИЗДАВАЧКО ПРЕДУЗЕЋЕ СРБИЈЕ

УДРУЖЕЊЕ КЊИЖЕВНИКА
СРБИЈЕ

ЛЕТОПИС
МАТИЦЕ СРПСКЕ

ŽELEZNIČAR
RUKOMETNI KLUB
OSNOVAN 1948

**38. Часопис Живот –
Бранку Миљковићу**
Сарајево, 4. новембар 1959.
Меморандум, папир.
Аутограф, мастилом, латиницом.
Потпис аутограф, мастилом,
латиницом.
(Изет Сарајлић).
Дим: 30 x 20,5: 1л.
ЗБМ, инв. бр. 855

**39. Савез књижевника
Југославије – Бранку Миљковићу**
Београд, 8. фебруара 1960.
Меморандум, папир.
Писаћом машином, латиницом.
Потпис аутограф, мастилом,
латиницом.
(А. Вучо). [Александар Вучо]
20,5 x 14,5: 1л.
ЗБМ, инв. бр. 872

**40. Бернард Џонсон –
Глигорију Миљковићу**
Лондон, 30. IX 1970.
Меморандум, папир.
Писаћом машином, латиницом.
Потпис аутограф, хемијском оловком.
(Dr Bernard Johnson).
Дим: 22,5 x 17: 1л.
ЗБМ, инв. бр. 1013

**41. Лист Телеграм –
Бранку Миљковићу**
(Загреб, недатирано)
Писмо, папир.
Писаћом машином, латиницом.
Потпис аутограф, мастилом,
латиницом.
(Мирко Божић).
29,5 x 21,5: 1л.
ЗБМ, инв. бр. 831

**42. Књижевне новине –
Бранку Миљковићу**
(Београд, недатирано)
Меморандум, папир.
Писаћом машином, латиницом.
Без потписа.
20 x 20: 1л
ЗБМ, инв. бр. 839

**43. Југословенска ауторска
агенција – Бранку Миљковићу**
(Београд, недатирано)
Писмо без коверте, папир.
Писаћом машином, латиницом.
Потпис аутограф, мастилом,
латиницом.
(М. Стаматовић).
30 x 21: 1л.
ЗБМ, инв. бр. 835

ЧЕСТИТКЕ

44. Честитка за Нову годину часописа *Стварање* (1959)

Титоград, 1959.

Честитка са ковертом

Штампани текст и цртеж, ћирилицом.

Потпис аутограф, мастилом,

ћирилицом

(*Чедо Вуковић*)

12 x 6

ЗБМ, инв. бр. 963

45. Честитка за Нову годину Савеза књижевника Југославије (1959)

Београд, 1959.

Преклопна честитка, штампани текст.

На полеђини црвене боје

штампани цртеж, белом бојом:

(сцена из позоришне представе – потпис, *Душко Ристић*).

9 x 17

ЗБМ, инв. бр. 962

46. Честитка за Нову годину редакције часописа *Сусрети* (1959)

Титоград, 1959.

Честитка, штампани текст, латиницом.

На полеђини печат са ћириличним написом:

(*часопис за књижевност и културу „Сусрети”, Титоград.*)

Потпис аутограф, мастилом,

ћирилицом.

(*Сретен Перовић*).

14 x 8,5

ЗБМ, инв.бр. 968

47. Честитка Славка Михалића за Нову годину (1959)

Загреб, 1959

Преклопна честитка, штампани текст, латиницом.

На унутрашњој страни песма С. Михалића

„Још мало нека смо”.

Потпис аутограф, мастилом, латиницом.

(*Сл. Михалић*).

17 x 12, 2л.

ЗБМ, инв. бр. 965

**48. Честитка Драгана Колунције
за Нову годину (1960)**

Београд, 1960.

Честитка, репродукција у боји, мотив зиме.

Текст честитке аутограф, мастилом, латиницом.

Потпис, мастилом, ћирилицом.
(Драган Колунција)

15 x 10,5, 1л.

ЗБМ, инв. бр. 971

**49. Честитка Владислава Тишме
за Нову годину (1960)**

Земун, 1960.

Честитка, репродукција у боји, мотив зиме.

Потпис аутограф, мастилом, ћирилицом.

(Владислав Тишма)

3,5 x 9

ЗБМ, инв. бр. 964

[Адресирано:]

Бранко Миљковић, књижевник,
Београд, Ђорђа Кратовца 52

**50. Честитка ИП Просвете
за Нову годину (1961)**

Београд, 1961.

Преклопна честитка, штампани текст, ћирилицом.

Репродукција уметничке слике,;
Зелени предео (а. Стојан Ћелић)

Аутограф (А. Исаковића).

18 x 13 2л.

ЗБМ, инв. бр. 972

**51. Честитка часописа *Израз*
за Нову годину (1961)**

Сарајево, 1961.

Преклопна честитка, штампани текст, латинични.

Аутограф (*Мидхат Бегић*).

12,5 x 8 2л.

ЗБМ, инв. бр. 1512

**52. Честитка Мире Алечковић
за Нову годину [?]**

Београд, недатирано

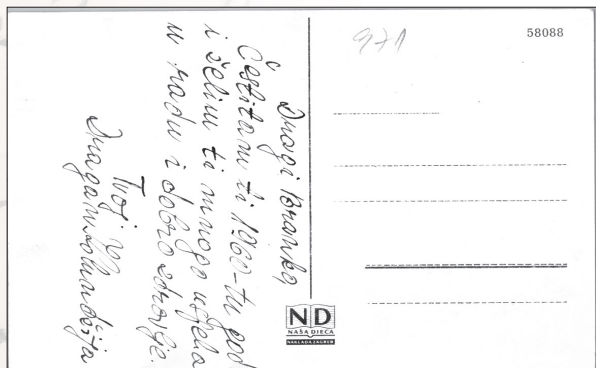
Честитка на посетници.

На предњој страни штампано,
латиницом:

(Мира Алечковић, Београд, Булевар
револуције 26, тел. 33-327.)

10,5 x 6,5

ЗБМ, инв. бр. 961

кат.бр.48

**АРХИВАЛИЈЕ, ПИСМА, КЊИГЕ СА ПОСВЕТОМ –
ИЗЛОЖЕНО У СТАЛНОЈ ПОСТАВЦИ БРАНКО МИЉКОВИЋ**

**53. Пропусница за првомајску
параду**

(1960)

12,5 x 7

ЗБМ, инв. бр. 973

**57. Дозвола за рад у читаоници
Народне библиотеке Србије**

(1956)

9,5 x 8

ЗБМ, инв. бр. 28

**54. Посетница аташеа за културу
Амбасаде САД**

(1959)

[Џорџ Двајт Хенри]

Georg Dwight Henry

Cultural Attache

Embassy at the United States of America

9 x 6

ЗБМ, инв.бр. 968

**58. Позивница Бранку
Миљковићу**

за пријем поводом Петог конгреса
Савеза књижевника Југославије

(1958)

17 x 12,5

ЗБМ, инв. бр. 1514

**55. Чланска карта
Америчке читаонице у Београду**

(око 1953)

AMERICAN LIBRARY

Belgrade, Čika Ljubina 19/1, № 2019

9 x 6

ЗБМ, инв. бр. 29

**59. Позивница Бранку
Миљковићу**

(Пријем поводом рођендана
председника ФНРЈ Јосипа Броза
Тита)

(1959)

16 x 9,5

ЗБМ, инв. бр. 974

**56. Дозвола за рад у читаоници
Народне библиотеке Србије**

(1958)

9,5 x 8

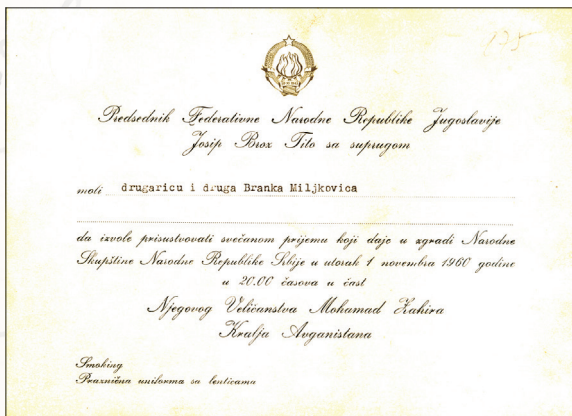
ЗБМ, инв. бр. 27

**60. Позивница за свечану доделу
Октобарске награде града
Београда**

(1960)

16 x 12

ЗБМ, инв. бр. 976

кат бр.61

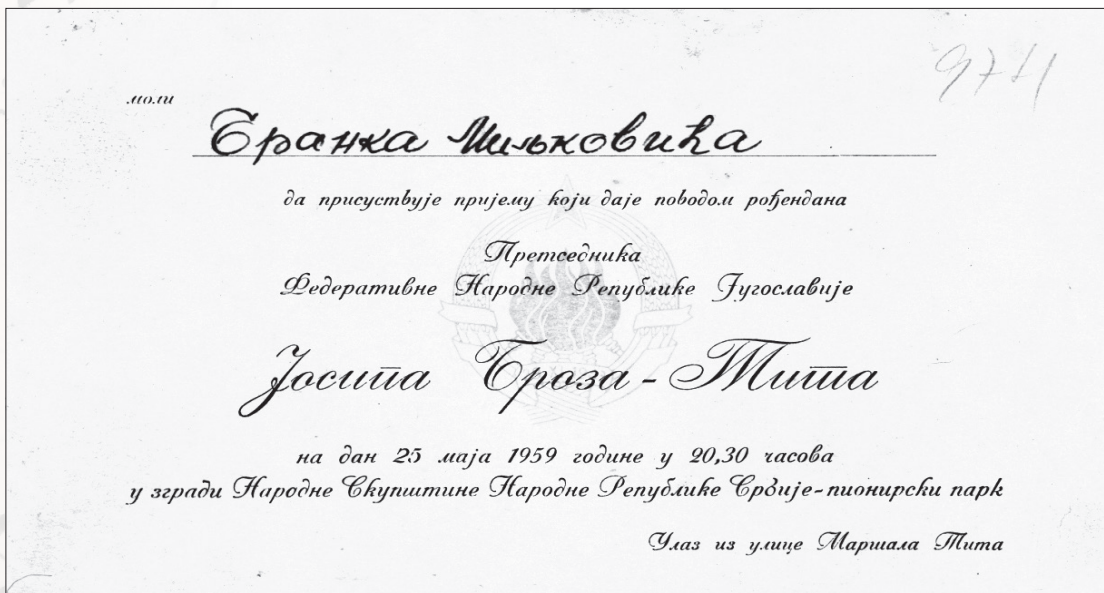
61. Позивница Јосипа Броза Тита са супругом

(Пријем поводом посете краља
Авганистана
Мохамада Захира)
(1960)
18,5 x 13,5 цм.
ЗБМ, инв. бр. 975

62. Позивница Амбасаде Репу- блике Пољске

(Пријем поводом националног праз-
ника
Републике Пољске)
Недатирано.
14,5 x 10 цм.
ЗБМ, инв. бр. 1513

/*Од кат. бр. 53–62 изложено
у Сталној посатавци Б. М./

КЊИГЕ СА ПОСВЕТОМ БРАНКУ МИЉКОВИЋУ

1. АЛЕЧКОВИЋ, Мира, Ноћ ова последња, Београд, 1960.

Посвета: *Branku Miljkoviću dragom pesniku, Mira Alečković.*

/1311/

2. ANTOLOGIJA hrvatskih pjesama u prozi (uredili Dragutin Tadijanović i Zlatko Tomičić), Zagreb, 1958.

Посвета: *Mom jedinom prijatelju pjesniku – Branku Miljkoviću, jedno od mojih čeda Zlatko, Beograd, 8. 8. 59.*

/1043 /

3. BOSQUET, Alain, Premier testament: poeme, Paris, 1959.²

Посвета: *Au poete Branko Miljković, ami commun de Vasko Popa, en chaleureux salut, Alain Bosquet, 22, avenue de l Opera, Paris*

/ 1341 /

4. BOSQUEUT, Alain, Deuiheme testament: poeme, Paris, 1959.³

Посвета: *Au poete Branko Miljković, en pensee aimicale et fraternelle, Alain Bosquet ;(на другом примерку истог наслова/посвета): Pour toi, mon cher Zoran Mišić, en hommage affectueux et fraternel, ton ami et complice, Alain Bosquet.*

/ 1340/ 1, 1340/2 /

5. ДАНОЈЛИЋ, Милован, Урођенички псалми, Београд, 1957.

Посвета: *Бранку Миљковићу, драгом песнику и пријатељу срдечно Мића, Бгд, 26-VI-57*

/1339 /

² БОСКЕ, Ален, Први тестамент – поема, Париз, 1959. Посвета: *Песнику Бранку Миљковићу, заједничком пријатељу Васка Попе, срдачни поздрави, Ален Боске, 22, avenue de l Opera, Paris*

³ БОСКЕ, Ален, Други тестамент – поема, Париз, 1959. Посвета: *Песнику Бранку Миљковићу, са пријатељском и братском мишљу, Ален Боске; / на другом примерку истог наслова / За тебе, драги мој Зоране Мишићу, у знак сећања, твој пријатељ и сабрат, Ален Боске.*

Слику о
напусти
заборава,
чем, што
— и по
драги при

Зар не, драг
Бранко, да
чинос, јер
у мене за
мене. Моја
пријатељ
ови дрва, а
сви су. За
пријатељ?
Где, то
ови пријатељи

2 јуни 1957.
Београд

6. БОРИЋ, Милош Н, Лаза К. Лазаревић – лекар и писац: медицинско-психолошки оглед, Ниш, 1958.

Посвета: *Драгом песнику Бранку Миљковићу пријатељско сећање и захвалност Милош Н. Ђорић, 31–X (1958)*

/1299 /

7. ZLOBEC, Ciril, Ljubezen, Maribor, 1958.

Посвета: *Branku Miljkoviću, s poštovanjem, Ciril Zlobec Lj. 23. III 59.*

/1329 /

8. IVANIŠEVIĆ, Drago, Karte na stolu, Zagreb, 1959.

Посвета: *Pjesniku Branku Miljkoviću srdačno Drago Ivanišević, Zagreb, 6–X–1959.*

/1330 /

9. ИСТОРИЈА народа Југославије, књ. 2: од почетка XVI до краја XVIII, Београд, 1960.

Драгом сину Бранку на поклон за његов 26 рођендан, његови родитељи, отац и мајка, 29– I –1960 год., Београд.

/ 1054 /

10. КВАРТЕТ, / Бранко Јовановић, Томислав Мијовић, Првољуб Пејатовић, Божидар Тимотијевић /, Београд, 1954.

Посвета: *Драгом пријатељу Бранку Миљковићу о полугодишњици нашег познанства Бож Тимотијевић, 30. XII 54 г*

/1345 /

11. КИТС, Џон, Стихови, Београд, 1960.

Посвета: *Нисам знала да ћу Вам ову књигу поклонити. Можда то нешто значи. Пријатељство? Само нека не буде исувише велико, јер самим тим може бити и разорно. Марија. Марија Торјевић, 9- VIII у 20h Клуб књиж.*

/1337 /

12. КРАЉ, Мило, Звијезде великог плача, Цетиње, 1959.

Бранку, једном у изгледу најдражих пјесника срдечно и пријатељски Мило, Титоград, 28. –XI –1959

/б.б./

13. KRNJEVIĆ, Vuk, Dva brata uboga, Sarajevo, 1960.

Посвета: *Драгом Бранку, пријатељски Вук, Београд, 15-II-60*
/1332 /

14. ЛЕЊИН, Владимир Иљич, Изабрана дела, том 1. књ. 2, Београд, 1949.

Посвета: *На ову књигу дајем на поклон своме брату Бранку у знак сећања на свој двадесетогодишњи рођенда, са жељом да постане добар марксиста, 29. I 54. Ниш од Чеде*
/1197 /

15. ЛЕЊИН, Владимир Иљич, Држава и револуција, Београд, 1947.

Mom dragom bratancu Branku od Joška, Zagreb 24 / VII – 1949. god.
/1303 /

16. МАРКОВИЋ, Слободан, Морнар на коњу, Београд, 1953.

Посвета: *Свом драгом другу Бранку Миљковићу за сећање на све лепо и ружно Слободан Марковић 25 II 954.*
/ 1253 /

17. МИЛАНКОВ, Момчило, Одломци трагања за Мајом, Београд, 1957.

Посвета: *Бгд 20 VIII 1957 Пријатељу Бранку Момчило*
/ 1298 /

18. МИЛИЋЕВИЋ Љубисав, Боровина и жеђ, Титоград, 1960.

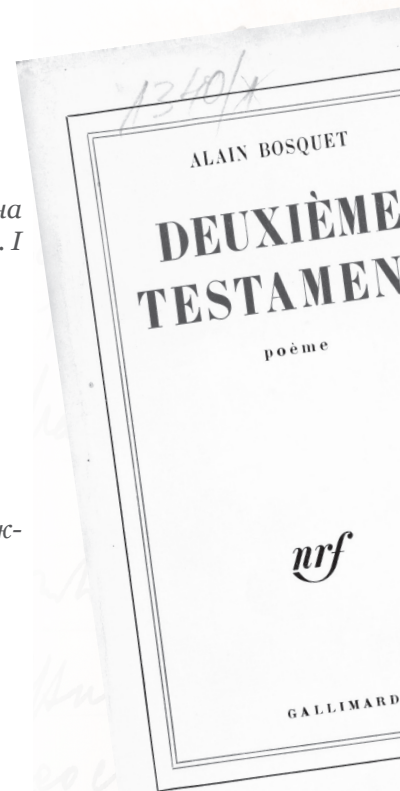
Посвета: *Пјеснику – Бранку Миљковићу Љубислав Милићевић, 28. IX 1950. г. Б. Поље.*
/ 1304 /

19. МИХАЛИЋ Slavko, Darežljivo progonstvo, Zagreb, 1959.

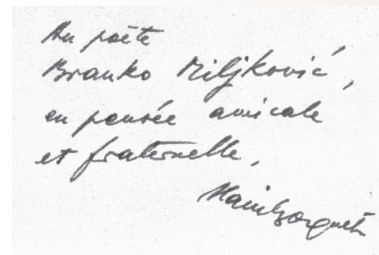
Посвета: *Dragom Branku Miljkoviću prijatelju i pesniku Slavko Mihalić, Zgb. 26. III 1960*
/ 1327 /

20. МИХАЛИЋ, Slavko, Komorna muzika, Zagreb, 1954.

Посвета: *Dragom Branku Miljkoviću Zgb, 18. VIII. 1960. Slavko Mihalić*
/1331/

кат.бр.4

velikom prijatelju,
Branku Miljkoviću,
pjesniku, neosim-
bolisti, u svaku pravu
priateljstva i
filozofskog i pjes-
ničkog razumijevanja
Zlatko Tomićić

I. 1959.

ZLATKO
TOMIĆIĆ

DOSEGNUTI
JA

21. MIHALIĆ, Slavko, Početak zaborava, Zagreb, 1957.

Посвета: *Branku Miljkoviću Slavko Mihalić, Zgb 10. XI. 1958.*

/1325 /

22. MIHALIĆ, Slavko, Put u nepostojanje, Zagreb, 1956.

Посвета: *Dragom Branku Miljkoviću Slavko Mihalić, Zgb. 18. VIII. 1960.*

/1326 /

23. MLADENović, Tanasije, Pod pepelom zvezda, Београд, 1958.

Посвета: *Branku Miljkoviću prijateljski srdačno – T. Mladenović, 30. VI. 58 g. Bgd. / на насловној страни другог примерка истог наслова / Dragom pesniku i prijatelju Branku Miljkoviću – T. Mladenović 28. XI. 1958 g. Bgd.*

/1302/ 1048 /

24. PARUN, Vesna, Pusti da otpočinem, Sarajevo, 1958.

Посвета: *Branku Miljkoviću, neosimbolisti, mnogo uspjeha u velikom i humanom pokretu koji se bori protiv nestanka poezije, želi Vesna Parun, Zagreb, 25. XII 1958*

/1333 /

25. PJESME, / Branislav Glumac, Zvonimir Majdak, Alojz Majetić / , Zagreb, 1960.

Посвета: *B. Miljkoviću od Branislava Glumca, Zvonimira Majdaka, Alojza Majetića, prijateljski, 24. I. 1961*

/1334 /

26. РАДИЧЕВИЋ, Бранко В., Бајка о шаљивчини, Сарајево, 1957.

Посвета: *Драгом Бранку Миљковићу с једном малом напоменом – пријатељства: да поклањам оно што је уствари најбоље, јер је моје, тј. Твоје и моје ... Б. В. Радичевић, јануара 1958, Бгд*

/1305 /

27. SARAJLIĆ, Izet, Sivi vikend, Sarajevo, 1955.

Посвета: *B. Miljkoviću I. Sarajlić*

/1222 /

28. TZARA, Tristan, Terre sur terre, 1946.

Посвета: *Branku Miljkoviću s jednom jedinom željom; da me prihvati onakvu kakva jesam, a ne kakva bih mogla biti Ivana Novak, 26. III. 1960*

/1097 /

29. TAHMIŠČIĆ, Husein, Neimari, Sarajevo, 1960.

Посвета: *Dragom pesniku, Branku Miljkoviću, vrlo srdačno! Tahmišćić Husein 16. III. 60.*

/1328 /

30. ТИМОТИЈЕВИЋ, Божидар, Велики спавач, Београд, 1958.

Посвета: *Зар не, драги мој пријатељу Бранко, да са нашом главом почиње један нови мали свет у коме заиста нико приступа нема. Можда ти знаш чувену привидну одсутност нашу из овог света, али, ипак, ми смо ту. Зар не, драги мој пријатељу? Теби, што узалуд будиш очи овог гадног света, теби песничке, твој Божка, 2 јуни 58. г. Београд*

/1342 /

31. TIŠMA, Vladimir, Motorna vozila, Deo I, Beograd, 1958.

Посвета: *Pesniku Branku Miljkoviću, šaljem ovu knjižicu, da vidi, da i u tehnici može da se nađe pomalo poezije Vladimir Tišma, 30/ VI. 958.*

/1306 /

32. ТОДОРОВИЋ, Гордана, Сунце, Београд, 1959.

Посвета: *Бранку Миљковићу, песнику и другу (из Литерарне дружине у Нишу) ова књига као слика пријатељства Гордана Тодоровић, 1959 г. Београд*

/ 1336 /

33. TOMIČIĆ, Zlatko, Budni faun, Vinkovci, 1960.

Посвета: *Mom velikom prijatelju i bratu pjesniku Branku Miljkoviću Zlatko, za moj 30. Rođendan - 26. V. 1960*

/ 1210 /

34. TOMIČIĆ, Zlatko, Dosegnuti ja, Zagreb, 1958.

Посвета: *Svom velikom prijatelju, dragom Branku Miljkoviću, srpskom pjesniku, neosimbolisti, – u znaku pravog i potpunog prijateljstva i ljudskog, filozofskog i pjesničkog razumijevanja Zlatko Tomićić, Zagreb, 6. I 1959.*

/1301/

35. ХРИСТИЋ, Јован, Песме, Београд, 1959.

Посвета: *Dragom Balzaku, za uspomenu na nanovo klasifikovanje – nurtuit classificando. 21. VII 60 Jovan H*

/ 1300 /

36. ХРИСТИЋ, Јован, Поезија и критика поезије, Нови Сад, 1957.

Посвета: *Dragom Branku (Balzaku) prijatelju i kolegi, za uspomenu na sve one zajedno provedene časove, i plemeniti posao naše naučne klasifikacije Jovan, 5. mart 1958.*

/1297 /

37. ШЋЕПАНОВИЋ, Блажо, Ивицом земље змија, Београд, 1958.

Посвета: *Бранку Миљковићу, пјеснику и мојем великом пријатељу, Блажо Шћепановић, 8. I. 1959. год у Београду*

/1343 /

38. ШЋЕПАНОВИЋ, Блажо, Лобања у трави, Цетиње, 1957.

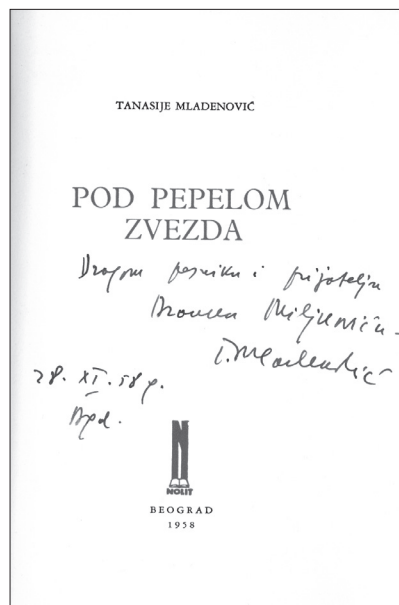
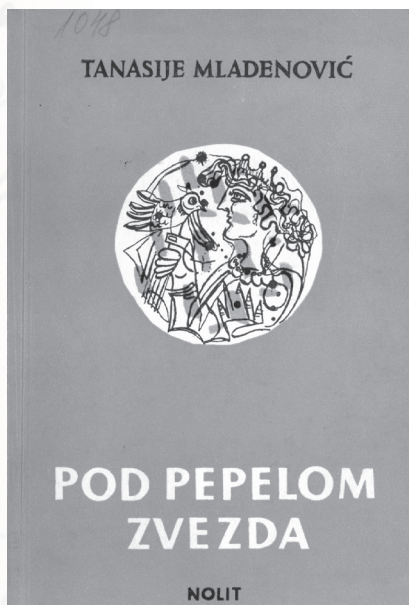
Посвета: *Драгом пријатељу пјеснику Бранку Миљковићу најтоплије од Блаже Шћепановића*

/1338 /

39. ŠTEFAN, Florika, Tako sam se rodila, Novi Sad, 1956.

Посвета: *Dragom pesniku Branku Miljkoviću Florika Štefan, N. Sad 24. XI. 58*

/1324 /

кат. бр. 23

КЊИГЕ СА ПОСВЕТОМ ДРУГИМ ЛИЧНОСТИМА

40. ДАВИЧО, Оскар, Настањене очи, Београд, 1956.

Посвета: *Жики Лазићу најпријатељскије Оскар Давичо, Бгд. 9–XI–1956*
/1160 /

41. JOVANOVIĆ, Milovan, Avala – simfonijski triptihon, Beograd, 1962.

Драгом Пријатељу Драгиши Миљковићу у знак пажње од Писца 19. фебруара 1963. Београд
/1202 /

42. НАЈЛЕПШИ СТИХОВИ 70, Зборник поезије младих, Београд, 1970.

Посвета: *Породици Миљковић Бранков поштовалац и следбеник Звонимир – Звонко – Јовић Београд 23.VI 1970*
/1449 /

43. ОСТРОГОРСКИ, Георгије, Историја Византије, Београд, 1959.

Посвета: *Стварном пријатељу и учитељу у знак пажње и захвалности /нечитко/ Бгд 26. VIII 59 г.*
/1040 /

44. CRVENA zora vremena - jugoslovenska revolucionarna poezija / dramatizacija Boda Marković i Blažo Šćerpanović /, Beograd, 1961.

Посвета: *Родитељима Бранка Миљковића, Културнопросветно веће Југославије, 25. XI 1961. године у Београду*
/1322 /

Браћини Миљковићу,

Братство није ентитет да вам се обрати
али се браћинско љубавно дело и радња
лоба. Љубајте и једно и друго, јер је од
данаас то ваше.

11. 2. 1971.

Ничи

Мајка

Марија

Отац

Томас

Брат

Браћини Миљковићу

кат.бр.1 (Књига утисака Народни музеј 1971 – 2000)

и што се

договорујућим

америчким

mi Tanabe 14, 12. II. 6
Hina Dewobara
no 30 koto
mo 6 tanchu
sai 100 t
small all made
Lupa 100 t
Hanyu 100 t

(Faint handwritten notes, possibly bleed-through from the reverse side)

3

6.

Епитаф за Бранка Миљковића
Ватра на пустом месту
Сахрани оног ко је пали.

Добривоје Јевтић
Др Сава Пенчић
Јовић Света
Зоран Милић
Вице Петровић

23. септембар 1970.

7.

За успомену на посету
Бранковој кући.

„Свак против свакога
сам против свих
сунце против злих...”

После овога

„Уби ме прејака реч...”

Ништа више

22. октобар 1970. Радослав Братић

8.

Посетили породицу Миљковић –
кућу

Песника БРАНКА – видели сталну
поставку.

Кустоси Историјског музеја Србије

8. новембар 1970. Саво Андрић /

Ђорђе Митровић

1971.

/ Из Књиге утисака у Спомен-соби
у Народном музеју Ниш/

1.

Запис породице Миљковић
Ниш, 11. II 1971., аутограф

Драге Нишлије,

Бранко није стигао да вам се врати,
али се вратило његово дело и радна
соба. Чувајте и једно и друго, јер је од
данас то ваше.

11.2. 1971

Ниш

Мајка Марија

Отац Глигорије

Брат Драгиша

11. II. 1971
"Запис породице Миљковић"
Бранко није стигао да вам се врати,
али се вратило његово дело и радна
соба. Чувајте и једно и друго, јер је од
данас то ваше.
Мајка Марија
Отац Глигорије
Брат Драгиша

2.

Ништа страшније него ући у собу
песника који више не живи.
Видети ствари које је дотицао руком,
књиге које је читао.
Све то постоји, само њега више нема.
Варљива је збирка ствари
које је за собом оставио и сведочи о оно-
ме што је волео, чиме се бавио.
Сведочи о његовој озбиљности, обдаре-
ности, свестраности. Поред
њега, његових песама и ова соба у Му-
зеју чуваће његову успомену,
подсећаће нас на дивног, великог
песника и несрећног човека. Град у
коме се родио достојно се одужује својој
великом и рано изгубљеном
грађанину.

11. II 1971.

Десанка Максимовић

3.

Моје није да пишем –
Нарочито о песнику.
Бранку Миљковићу.
Рекао сам шта сам имао
и колико сам умео.
При томе остајем.
И то што сам урадио, остаје.
Провео сам са њим много ћутања.
Било је потребно.
Да би га боље упознао.
Уз то,
што сам се саживео са поезијом
и личношћу Бранка Миљковића.
Саживео сам се и са његовим
родитељима
једноставним, драгим људима.
И братом, чија ми је
физичка присутност помогла
у раду.
Уметност увек повезује,
Приближава људе. И градове.
Светове.
Тако и овој драгој

11. 2. 1971.

Небојша Митрић,
вајар из Београда

4.

О дагом Бранку се не може рећи све,
посебно у тренуцима великих уз-
буђења.

Нишлије ипак памте његов племе-
нити лик, и он зрачи као Савест, Бол,
Револуција,
и окупља око себе све што стреми
Лепоти, Ватри, Сунцу и Фениксу.

Јер, Бранко, највећи Нишлија међу
нама, остаће Прометеј који је из не-
знаних даљина
Свемира донео ватру која ће дуго
грејати све нас...

Као пријатељ, професор, поштовалац
његовог дела остаћу веран његовој
младој,
прејакој речи и испићу до дна сва она
наша Сунца и ватре које он није сти-
гао и није
могао да испије.

11. 2. 1971.
Љуба Станојевић

5.

Све што се чини и збива
у овом граду – поштовање
је твом делу.

11. 2. 1971. Вице Петровић

6.

16. 07. 1976.

Бранко,
Видео сам твоју собу.

Тома Здравковић

16. 07. 1976
Нин

Бранко,
видео сам твоју собу.

Тома Здравковић

ПРИЛОГ ПИСМА / селективни избор/

1.

Златко Томичић – Неосимболистима

Писмо, куцано машином, Загреб, 14. II 1957.*

„NEOSIMBOLISTIMA”

(na ruke vodi pokreta Draganu Jeremiću, Beograd)

Dragi drugovi!

Još i prije nego li sam pročitao Vaše izjave u Mladoj kulturi odlučio sam da tražim priključenje vašoj grupi, a nakon tih izjava moj se stav u tom pogledu još više učvrstio, te konačno istupam s otvorenim zahtjevom.

Nalazim da su vaši ciljevi veoma slični onim ciljevima što sam ih ja samome sebi odavno postavio, odavno se već na izvjestan način osjećam „neosimbolistom”, te se nadam da ću vam moći pružiti podrške u vašim nastojanjima a i vi meni, ukoliko smatrate da imamo zajedničkih crta; najbolje, mislim da će sve to moći doći do izražaja, pa makar i kao opit, ako vam se direktno priključim.⁴

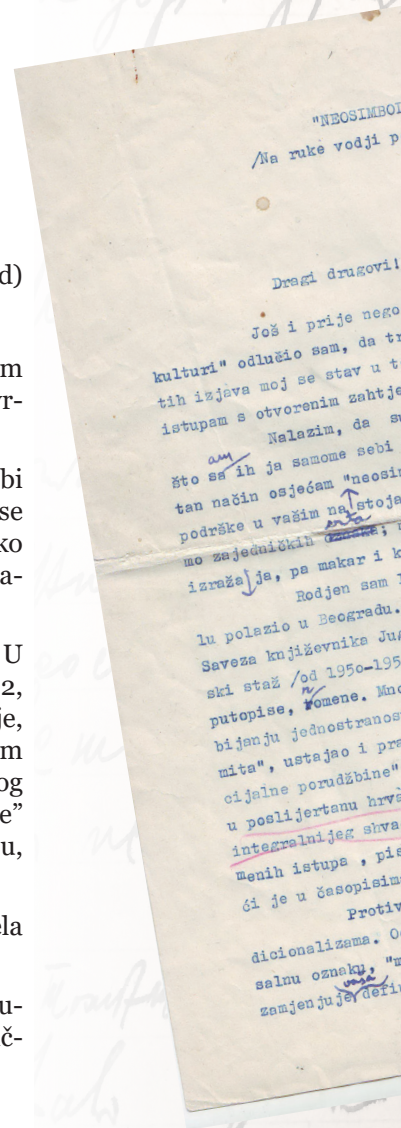
Rođen sam 1930. godine u Zagrebu, odrastao i osnovnu školu polazio u Beogradu. U književnosti sam se javio 1947. godine. Član Saveza književnika Jugoslavije od 1952, ne uključujući tu kandidatski staž (od 1950. do 1952). Pišem pjesme, kritike, eseje, pripovjetke, putopise, romane. Mnogo u Hrvatskoj pridonio, zajedno s Miroslavom Mađerom⁵, razbijanju jednostranosti estradne poezije, vladavine tzv. „socijalnog mita”, ustajao i praktički i teoretski protiv vulgarnog zahtjeva „socijalne porudžbine” (prije općeg znaka na uzbunu), unio nove akcente u poslijeratnu hrvatsku poeziju, duh slobode, protesta, iskrenosti, integralnijeg shvaćanja poezije.

O tome svjedoči niz mojih javnih usmenih istupa, pismenih dokumenata, kao i cijela moja poezija (prateći je u časopisima od 1947. godine do danas).

Protivnik sam ekstremnih modernizama kao i ekstremnih tradicionalizama. Oduvijek sam se smatrao izvjesnim, dopustite paradoksalnu oznaku, „modernistič-

⁴ Златко Томичић (1930–2008), хрватски песник.

⁵ Мирослав Славко Мађер (1928–2015), хрватски песник.

kim realinom", a sada mi tu oznaku divno zamjenjuje vaša definicija „integralnog realizma”. Nikada nisam pripadao ni jednoj grupi zato jer mi nije nijedna dosad odgovarala po svojem programu. „Neosimbolizam” me prvi zadovoljava svojim regulama i opredeljenjima.

Bio sam uvijek mnogo napadan, često podcjenjivan i ironiziran, često je tendenciozno umanjivana vrijednost mog književnog djela od strane nekih grupa i nekih pojedinaца što, međutim, nikada nije bio izraz općeg raspoloženja koje postoji prema meni, ti su stavovi svagda bili u očitom neskladu s velikom popularnošću kod široke publike u Hrvatskoj (dokaz: ankete s „Književnog petka”, kao i masovni posjeti publike na mojim čitanjima, i ankete o čitanju knjiga poezije, uz nagr. [ade] knjižnica, gde su moje knjige uvijek na prvom mestu). To ističem zbog toga, da bih vas upozorio na realno stanje činjenica, na teškoće koje ovdje doživljavam boreći se za svoje ciljeve, ciljeve, koji su, dopustite mi to, „praneosimbolističkog značaja”.

Vi ste svi Beograđani i Srbi, a ja Hrvat, koji osim toga ne živi u Beogradu, kao nekada, nego u Zagrebu. Ne znam da li je to kakva smetnja? Po mojem mišljenju, to je samo dobitak, jer preko mene možete bolje djelovati i u Zagrebu, osim toga to su nove mogućnosti srpsko-hrvatske suradnje i prijateljstva, veza koju su – kako reče nedavno Žika Lazić⁶ – beogradski i zagrebački pisci uvijek njegovali, pa treba i sada. Mislim, da je to i jedan od ciljeva neosimbolizma; ako jeste „međunarodna suradnja” (Jeremić)⁷, onda je i ova, svakako. Neosimbolizam upravo treba da bude jedna od onih snaga koja će svojim primjerom nastojati razbiti neke nesporazume i započete mržnje. Ne volim o tom govoriti, neki negativni stavovi i prema meni u Beogradu imali su baš takvu šovinstičku osnovu (toga, tj. šovinizma u Beogradu ima, kao i u Zagrebu, nažalost). Radi se naime o tome, da se moja poezija pokušava prikazati nekim katoličkim misticizmom i tsl. Mislim da nema smisla da se ovdje od toga branim, poslije pažljivijeg i inteligentnijeg pogleda na moju poeziju automatski moramo odbaciti takvu mistifikaciju. Biblijski stil [...] bio sam u „Četvrtoga ne razumijem”⁸ upotrebio zbog ironije, iz satiričkih razloga, pa su tikvani to bukvalno shvatili, a podlaci podlo protiv mene upotreбили, i to protiv iste knjige „Četvrtoga ne razumijem” koja je jedan od najantipatrijarhalnijih protesta u tumačenju ljubavi, koja prikazuje vjekovno bolno, nerazumjevanje između muškarca i žene, uniženje čovjeka golom

⁶ Жика Лазич (1932–2009), приповедач, романописац, новинар.

⁷ Драган М. Јеремич (1925–1986), филозоф естетичар, критичар. Са Б. Миљковићем оснивач неосимболистичке песничке групе у Београду, 1956/1957.

⁸ Милован Данојлић (1937), песник, есејиста, академик. Збирке песама Златка Томичића, *Четвртога не разумијем* (Загреб, 1955); *Досегнути ја* (Загреб, 1956).

seksualnošću, indirektno ustaje u obranu ravnopravnosti žene, kako sam to osvijetlio naknadno, svojim esejom „Poniženje ljubavi” na svom prvom „Književnom petku” 24. II 1956.g. [*kojim sam zauvijek stekao simpatije, osvojio do kraja vascijelu zagrebačku žensku publiku*].⁹

Mića Danajlić u svojoj kritici knjige „Dosegnuti ja” u „Književnim novinama” napisao je, da je zbirka „Četvrtoga ne razumijem” bila „vrlo zapažena i hvaljena” i tu je on mislio vjerojatno na afirmativne prikaze beogradskih kritičara (iako je i tu bilo kritika s ogradama, pa i negativnih), ali u Zagrebu, u kojem je uvijek jače nego u Beogradu cvaio filistarski duh, bilo je, uz neke priznajem, pozitivne, kritike upravo nevjerojatno drastičnih pamfleta.

Jest, filistarski duh! Isti onaj filistarski duh zbog kojega su nekad iz Zagreba utekli u Beograd Ujević, A. B. Šimić i Krklec, a zbog kojeg se ja sada utičem vama, jer sam u Zagrebu isuviše usamljen.

B. Timotijević je napisao, da neosimbolisti pripadaju „drugoj poslijeratnoj generaciji”. Kod vas u Beogradu izgleda, da se druga i treća poslijeratna generacija stapaju (ili možda prva i druga, pa je druga u vas ono što je u nas treća), dok u Zagrebu postoje oštre razlike između prve i druge. U nas u prvoj: Jure Kaštelan, Đuro Šnajder, Slobodan Novak, Jure Franičević - Pločar, Boro Pavlović, Vesna Parun itd. U drugoj: M. S. Mađer, M. Slaviček, I. Slamnig, I. V. Lalić, D. Ivančan, I. Vrkljan, J. Pupačić, V. Gotovac, V. Krmpotić, Sl. Mihalić, A. Šoljan, K. Špoljar itd.¹⁰

Ovoj drugoj generaciji pripadam i ja.

U treću generaciju dolaze najmlađi (afirmirani od osnutka „Poleta”): Jovo Popović, Lela Zečković, Tom.[islav] Sabljak, Dalibor Cvitan, Petar Brečić, Nada Starčević, Marija Budina, Mirko Rogošić itd. Ova naša treća odgovara vašoj drugoj (naši iz treće rođeni su između 1934. i 1938, a u drugoj je najmlađi rođen 1932. godine). Ja sam dakle od vas stariji za jednu generaciju, ali mislim da to također ne mora biti zapreka za moje priključenje vašoj grupi. Zar ne?

Što se tiče odnosa te treće generacije prema meni, polovica me priznaje, a polovica ne. Priznaju me i neobično visoko cijene: Jovo Popović, Petar Brečić, Mirko Rogošić, Lela Zečković [...]”¹¹

⁹ У оригиналу прецртано (пр. прир.)

¹⁰ Савремени хрватски књижевници у 20. веку

¹¹ Савремени хрватски књижевници у 20. веку

Mislim da sam vam dovoljno rekao o sebi i svom položaju u hrv.[atskoj] poeziji, kako biste lakše ispitali moj slučaj, pa sad izvolite odlučiti.

Pozdravljam mozak, (tj. centralni živčani sistem) neosimbolizma D. Jeremića!

Pozdravljam svog dragog, neobuzdanog „urođenika” Miću Danojlića!

Pozdravljam otmjenost i fini razbor Branka Miljkovića!

Pozdravljam tihog, simpatičnog Žiku Lazića!

Pozdravljam nježnost Božidara Timotijevića!

Pozdravljam vječno nasmijanog, dobrodušnog Dragana Kolundžiju!

Pozdravljam i ostale nove neosimboliste: Petra Pajića, Veru Srbinović, Kostu Dimitrijevića i Zvezdana Jovića¹²!

Vaš Zlatko Tomičić (ауторпаф)

U Zagrebu, 14. februara 1957. godine

[писто без коверте и адресе]

НМН, ЗБМ, инв. бр. 904

¹² Припадници неосимболистичке песничке групе: Бојидар Тимотијевић (1932-2001), песник; Драган Колунџија (1938), песник; Петар Пајић (1935-2017), песник; Вера Србиновић (1932), песникиња, Коста Димитријевић (1933), књижевник, новинар: Звездан Јовић,(?), песник.

2.

Милица Николић – Бранку Миљковићу

DELO

Меморандум, аутограф, Београд, 20.V 1959.

Branko,

Zar da se ozbiljno naljutite na najneozbiljnijeg svog partnera u diskusiji i najozbiljnijeg poštovaoca? Ne verujem. Dođite da se pomirimo, a i Blok¹³ Vas hitno zove. (I Nana) **2** (I ja).

Stvarno srdačno,

Milica

[Адреса:]

Branko Miljković

Beograd

Djordja Kratovca 52

[ЗБМ, инв. Бр. 800]

¹³ Мисли на руског песника Александра Блока (1880–1921) кога је Миљковић преводио. Књижевни часопис *Дело* је покренут 1955. године у Београду. У уредништву су били Оскар Давичо, Александар Вучо и Антоније Исаковић, а секретар редакције Петар Цацић. Миљковић је циклус рефлексивних песама *Узалуд је будим* објавио 1955. у петом броју *Дела*, на основу препоруке О. Давича, када и започиње његов песнички успон. 2. Ивана(Нана) Богдановић (1925 - 2022), преводилац руске књижевности, есејиста.

3.

Удружење књижевника Србије¹⁴
Ђуза Радовић – Бранку Миљковићу
Меморандум, куцано машином, Београд, 8. X 1958.

Dragi druže Miljkoviću,

Prijatna mi je dužnost da Vas izvestim da Vas je Uprava Udruženja književnika Srbije, na svojoj sednici od 7. oktobra 1958, izabrala za člana Udruženja.

Čestitajući Vam na izboru drugarski Vas pozdravlja,

S e k r e t a r

Ђуза Радовић (аутограф)

[Писмо без коверте]

[ЗБМ, инв. бр.847]

4.

Ален Боске – Бранку Миљковићу
Авионско писмо, аутограф, Њујорк, 10. I 1960.

New York, le 10 janvier 1960.

Cher Ami,

Votre livre et votre poème¹⁵ qui m'est dédié m'ont été envoyés à New York, où je me trouve pour quelques semaines.

Je suis très ému par l'idée que vous avez eue de me faire ce don amical, et je vous en remercie de tout coeur.

¹⁴ Службено обавештење о пријему Бранка Миљковића у Удружење књижевника Србије. Писмо на меморандуму Удружења. У Савез књижевника Југославије Миљковић је примљен исте године. У персоналном Упитнику приликом пријема написао је да се књижевним радом бави од 1953. године. Ђуза Радовић (1906–1984), књижевник, секретар УКС.

¹⁵ Ален Боске (Alain Bosquet, 1919–1998), француски књижевник и лични пријатељ Б. Миљковића. Њему је Миљковић посветио циклус песама „Свест о песми” у збирци *Ватра и ништа* (Просвета, Београд 1960). У београдском књижевном часопису *Дело* Миљковић је 1960. у бр. 7. објавио есеј – „Орфејско завештање Алена Боскеа”.

Mon ami Vasko Popa m'a longuement parlé de vous; j'espère que nous pourrons nous écrire souvent, et peut-être aurai-je le plaisir de vous voir à Paris au jour prochain.¹⁶

Avec tous mes vœux les plus cordiaux Pour vous même et pour votre œuvre,

Amicalement

Alain Bosquet

22 avenue de l'Opéra, Paris 1er

[Ad:]

Mr. Branko Miljković

52, Djordja Kratovca

Belgrad - Beograd

Yugoslavia

[ЗБМ. инв. бр. 800]

Alain Bosquet

Apart. 10

280 Riverside Drive

New York 25, N. J.

[Превод:]

Њујорк, 10. јануар 1960.

Драги пријатељу,

Ваша књига и Ваша песма коју сте ми посветили, послата ми је у Њујорк где боравим неколико недеља.

Дирнут сам Вашом идејом да ме удостојите овог пријатељског дара и од свег срца Вам захваљујем на томе.

Мој пријатељ Васко Попа ми је дуго причао о Вама; надам се да ћемо се чешће дописивати, а можда ћу имати ту част да Вас видим у Паризу у наредном периоду.

Са најлепшим жељама, Вама и Вашим цењеном делу,

Ален Боске

¹⁶ Васко Попа (1922–1991), песник, академик; Б. Миљковић је октобра месеца 1960. боравио у Паризу код А. Боскеа. Посетио је и Италију и био у Риму.

5.

Миљковић – Редакцију Дуге

Факсимил писма [аутограф], Београд , 27. I 1961.

[писано у Хотелу Москва и предато на руке уреднику Дуге
Бранку В. Радичевићу. Објављено 5. II 1961]

[Редакцијски наслов објављеног писма]

Pismo pesnika BRANKA MILJKOVIĆA redakciji „ DUGE”

„ODRIČEM SE SVOJIH KNJIGA PESAMA...”¹⁷ *

„Pre svega zahvaljujem se „Dugi” i mome prijatelju Branku V. Radičeviću, koji mi omogućavaju da na ovim stranicama oglasim ono što bi ostali smatrali, možda smatrali, za čistu ludost, duševnu poremećenost, ili, što je još gore lažnu megalomansku skromnost i licemerje, glumu, neiskrenost itd. itd. Želim da se zna da sam ja rasčistio sa onim što sam naškrabao za ovih nekoliko godina. Odričem se:

1) Knjige „Uzalud je budim”

2) Zbirke „Poreklo nade”

3) Zbirke „Vatra i ništa” (Žao mi je

što nisam u stanju da vratim nagradu)

i 4) Zajedničke zbirke „Smrcu protiv smrti”

Bgd. 27 - 1 - 1961.

Branko Miljković

[Редакцијски коментар уз писмо, непотписано]

„Objavljujemo pismo Branka Miljkovića prema kome je naša redakcija uvek bila naklonjena. Uvereni smo da je povod odricanju sopstvene poezije – poezija koju pesnik sad piše. Nećemo govoriti o hrabrosti i iskrenosti kao vrlini, niti o samozaljubljenosti kao grehu i mani. I Dučić se odrekao jednog dela svoje poezije. Isidora Sekulić spalila je deo svojih rukopisa. To nisu usamljeni slučajevi u svetu umetnosti. Dugo bismo nabrajali imena znamenitih ljudi koja su najčešće bila nepravedna prema svome delu. Trenuci sumnji! Ponekad – trenuci viših saznanja.

¹⁷ [Branko V. Radičević], „Pismo pesnika Branka Miljkovića redakciji Duge”, „Odričem se svojih knjiga pesama...”, *Duga*, Београд, 5. II 1961, br. 792, str. 20. Поред штампаног текста писма, на истој страни објављен је и његов факсимил, фотографија Миљковића (портрет са наочарима) и као прилог, Миљковићева песме „Узалуд је будим” и „Похвала свету”. Бранко В. Радичевић (1925–2001), песник, романсијер.

Pesnik Branko Miljković dobitnik je „Oktobarske nagrade” 1960. za zbirku „Vatra i ništa”. (Odriče se i nagrađene zbirke!) Naklonjena mu je i kritika i publika. Ali, izgleda da je sam prema sebi isuviše strog! Objavljujući pismo – želimo pesniku da se još značajnije potvrdi svojim novim delima i da nas time uveri kako je trenutak odricanja ustvari – izvanredni preokret u njegovom pesničkom radu.”

6.

Бранко Миљковић – уреднику Дуге Бранку В. Радичевићу
[Фотокопија дописнице, аутограф, Загреб, 2. II 1961]

„Драги Бранко,

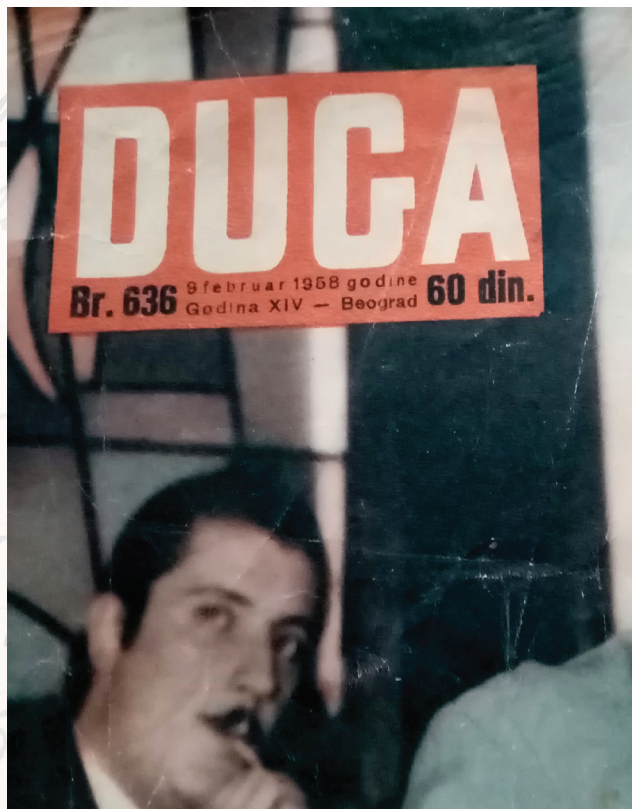
Немој ништа објављивати, предомислио сам се. Зашто да се исповедам непријатељу. То што мислим задржаћу за себе. Доста је било буке. А шта ја, у ствари мислим, ја сам и то рекао. Добро си једном рекао: Поезија је знак да се погрешно живи. Ја сам изашао на прави пут.¹

2. II 1961. Загреб

Воли те твој Бранко

[На полеђини дописнице :
Ехп: Б. М. Бјанкинијева 11, Згб.]

1 Писмо објављено у ауторском тексту: Гојко М. Тешић, „Неки непознати или намерно заборављени детаљи из живота и рада Бранка Миљковића”, *Студент*, XXXIV, 20. фебруар 1975, бр. 5, стр. 7.

Бранко Миљковић и Жика Лазић
на насловној страни Дуге,
1958.

7.

Заједница европских писаца – Бранку Миљковићу
Писмо, куцано машином, Рим, 16. II 1962.

COMUNITÀ EUROPEA DEGLI SCRITTORI
Rome, 1e 16. 2. 1961.
Prot. N. 4265/GV/rm

Cher Collègue,
J'ai le plaisir de vous informer qu'au cours de sa séance du 10 Février à Rome, le Conseil Directeur de la Communauté Européenne des Ecrivains a pris acte avec satisfaction de votre adhésion en qualité de member à notre association.

Veuillez agréer, cher Collègue, l'expression de mes sentiments très distingués.

LE SECRETAIRE GENERAL
Giancarlo Vigorelli (аутограф)

P.S.

Nous vous envoyons à part une brochure où vous trouverez tous renseignements utiles sur la COMES; vous recevrez aussi une carte d'identité et le Bulletin de la COMES.

[Ad.]

Monsieur
Branko Miljkovic
Dorota Kratovca 52
Belgrado
[Jugoslavia]

[ЗБМ, инв. бр. 805]

[превод:]

Рим, 16. 02. 1961.

Драги колега,

Част ми је да Вас обавестим да је на заседању у Риму, 10. фебруара текуће године, Савет директора Европске заједнице писаца дао позитивно мишљење за Ваш приступ чланству нашој организацији.

Примите, драги колега, моје најискреније поздраве.

ГЕНЕРАЛНИ СЕКРЕТАР

Банкарло Вигорели¹⁸

П. С.

Накнадно ћемо Вам доставити брошуру где ћете наћи све неопходне информације о COMS; добићете такође и идентификациони документ као и Билтен COMS.

*Прилози / 1–8 преузето из: *Бранко Миљковић, преписка, интервјуи, документа* (приредио /аутор Јован Младеновић), Пети том - Критичко издање Сабраних дела Бранка Миљковића, НКЦ, Ниш, 2018.

8.

Аноним

[Београд, 1961]

Писана порука (на гробу), аутограф

Dragi moj pjesnik

Umorna sam od života. Mnogo sam umorna i došla sam tu da nađem snage da bi izdržala. Ti nisi izdržao ali tvoj grob jače od svega govori da je potrebno izdržati. Neću zaboraviti tebe – nikad.

[ЗБМ, инв. бр. 995]

¹⁸ Банкарло Вигорели (1913–2005), италијански књижевник и сценариста. Био је генерални секретар Заједнице европских писаца, основане 1958. године. Песник Танасије Младеновић био је члан Извршног одбора Заједнице европских писаца (1958–1968) са седиштем у Напуљу, Фиренци и Риму. Препоручио је Миљковића за пријем у Заједницу.

ЛИТЕРАТУРА

1. Деретић, Јован, *Историја српске књижевности*, Просвета, Београд 2004.
2. Зборник радова, *Бранко Миљковић и савремена српска поезија*, Дом културе Бранко Миљковић, Гаџин Хан 1997.
3. Зборник, *Бранко Миљковић у сећању савременика* (прир. Видосав Петровић), Просвета, Ниш 1973.
4. *Југословенски књижевни лексикон*, Матица српска, Нови Сад, 1971.
5. Миљковић, Бранко, *Сабрана дела I–IV*, Градина, Ниш 1972.
6. Младеновић, Јован, *Маргиналије из заоставштине Бранка Миљковића*, Градина, 2004, 4, 28.
7. Младеновић, Јован, *Бранко Миљковић – преписка, документа, посвете*, Ниш, 2012.
8. Младеновић Јован, *Бранко Миљковић, преписка, интервјуи, документа*, НКЦ, Ниш, 2018.
9. Младеновић, Јован, *Бранко Миљковић – поезија као судбина /кат. изложбе/*, НМН, 2011.
10. Петровић, Видосав, *Бранко Миљковић или песников узлет*, Ниш 2001.
11. Поповић, Радован, *Принц песника, животопис Бранка Миљковића*, Просвета, Ниш, 2002.
12. Поповић, Радован, *Посвете српских писаца*, Београдска књига, Београд, 2009.
13. Тешић, Гојко М, *Био-библиографија Бранка Миљковића*, Књижевна историја, Београд 1974, I–II.
14. Џаџић, Петар, *Бранко Миљковић или неукротива реч*, Просвета, Београд 1965.

РЕГИСТАР ИМЕНА / биографске белешке/

1. АЛЕЧКОВИЋ, Мира (1924–2008), песник, романсијер
2. АНДРИЋ, Саво (1936), кустос ИМС
3. БЕЋКОВИЋ, Матија (1939), песник, академик
4. БОСКЕ, Ален (Bosquet, Alain, 1919–1998), француски песник
5. БРАТИЋ, Радослав (1948–2016), књижевник
6. ВИГОРЕЛИ, Ђанкарло (Vigorelli, Giancarlo, 1913–2005), италијански књижевник
7. ВОЈВОДИЋ, Радослав (1935), песник, романописац
8. ВУКОВИЋ, Чедо (1920 - 2014), црногорски књижевник, прозаиста
9. ВУКОСАВЉЕВИЋ, Славко (1927 - 2004), песник
10. ВУЧО, Александар (1897–1985), песник, романописац.
11. ДАВИЧО, Оскар (1909–1999), песник, романсијер, есејиста
12. ДАНОЈЛИЋ, Милован (1937), академик, песник, есејиста
13. ДИМИТРИЈЕВИЋ, Коста (1933), књижевник, новинар
14. ЂОРИЋ, Милош Н. (1893–1975),
15. ЗДРАВКОВИЋ, Тома (1938–1991), песник, естрадни уметник
16. ЗЛОБЕЦ, Цирил (1925–1918), песник
17. ИВАНИШЕВИЋ, Драго (1907–1981), песник, новелиста, драматичар
18. ИСАКОВИЋ, Антоније (1923–2002), академик, књижевник
19. ЈАНКОВИЋ, Бранимир Тори (1934–1978), филмски редитељ, сценариста
20. ЈЕВТИЋ, Добривоје (1936), песник, есејиста
21. ЈЕРЕМИЋ, Драган М. (1925–1986) критичар, естетичар
22. ЈУРИШЕВИЋ, Миодраг (1940–1987), књижевни критичар, новинар
23. КОЛУНЦИЈА, Драган (1938), песник
24. КРЊЕВИЋ, Вук (1935 - 2018), песник, критичар, есејиста, преводилац
25. ЛАЗИЋ, Жика (1932–2009), приповедач, романописац, новинар
26. ЛЕОВАЦ, Славко (1929–2000), историчар књижевности, есејиста
27. ЛУКИЋ, Велимир (1936–1997), песник, драмски писац, новинар
28. ЛУКИЋ, Света (1931–1997), критичар, есејиста

29. **МАЈДАК**, Звонимир (1938–2017), књижевник
30. **МАЈЕТИЋ**, Алојз (1938), књижевник
31. **МАКСИМОВИЋ**, Десанка (1898–1993), песник
32. **МАРКОВИЋ**, Михаило (1923–2010), академик, филозоф
33. **МАРКОВИЋ**, Слободан (1928–1990), песник
34. **МИЛИЋ**, Зоран (1940–2007), песник
35. **МИЛИСАВАЦ**, Живан (1915–1997), књижевник, историчар културе
36. **МИЉКОВИЋ**, Бранко (1934–1961), песник, филозоф, есејиста, преводилац
37. **МИНДЕРОВИЋ**, Чедомир (1912–1966), песник, приповедач
38. **МИТРОВИЋ**, Ђорђе (1938), кустос ИМС
39. **МИТРИЋ**, Небојша (1931–1989), вајар
40. **МЛАДЕНОВИЋ**, Танасије (1913–2003), песник, есејиста, преводилац
41. **НИКОЛИЋ**, Милица (1925–2020), преводилац, есејиста
42. **ОЉАЧА**, Младен (1928–1994), романијер, приповедач
43. **ПАЈИЋ**, Петар (1935–2019), песник
44. **ПАВИЋ**, Никола (1898–1976), песник
45. **ПАЛАВЕСТРА**, Предраг (1930), критичар, историчар књижевности
46. **ПАРУН**, Весна (1922–2011), песник
47. **ПЕНЧИЋ** Сава (1925–2003), професор, есејиста
48. **ПЕРОВИЋ**, Сретен (1932), песник.
49. **ПЕТРОВИЋ**, Вице (1936–2019), књижевник, приређивач
50. **ПОПА**, Васко (1922–1991), песник
51. **РАДИЧЕВИЋ**, Бранко В. (1925–2001), песник, романијер
52. **РАДОВИЋ**, Ђуза (1906–1989), песник, есејиста, преводилац
53. **САРАЈЛИЋ**, Изет (1930–2002), песник
54. **СРБИНОВИЋ**, Вера (1932–2020) песник, преводилац
55. **СТАНОЈЕВИЋ**, Љуба (1927–2005), песник, есејиста
56. **ТАХМИШЧИЋ**, Хусеин (1931–1999), песник, есејиста
57. **ТИМОТИЈЕВИЋ**, Божидар (1932–2001), песник
58. **ТИШМА**, Александар (1924–2003) песник, приповедач
59. **ТОДОРОВИЋ**, Гордана (1933–1979), песник
60. **ФЕРЕНЦ**, Фехер (1928–1988), песник, новинар, преводилац
61. **ХРИСТИЋ**, Јован (1933–2002), песник, есејиста

62. ЦАЦИЋ, Петар (1929–1996), критичар, есејиста
63. ЏОНСОН, Бернард (1933–2003), енглески слависта, преводац
64. ШТЕФАН, Флорика (1930–2016), песник
65. ШУЈИЦА, Божидар (1936), песник
66. ШЋЕПАНОВИЋ, Блажо (1934–1966), песник

Summary

Branko Miljković – letter's and dedicate

/ from the Legacy /

Branko Miljković, a poet, philosopher, translator, essayist, critic. Born in Niš on 29 January 1934, he met a tragic death in Zagreb on 12 February 1961. The poet's father, Gligorije (1907) was from Gadžin Han, a place near Niš, Serbia, while his mother Marija (1908, maiden name Brailo) was from a village Trbounje near Drniš /Split/, Croatia. Branko completed his elementary and secondary education in Niš in 1953, at which point his family moved to Belgrade to the family house in Djordja Kratovca St. 52 in the city district of Voždovac. Miljković enrolled in the Faculty of Philosophy in Belgrade – Pure Philosophy Department (1953-1957) and passed all the examinations with a high average grade, thus meeting all the requirements to graduate but for the degree examination. His brother Dragiša is the one who deserves all the credit for organizing and preserving the poet's heritage during his life and posthumously. Miljković wrote his first poems in the period 1945-1948, resonating the spirit and the socio-patriotic poetic matrix of his time. His first literary attempts and poems undoubtedly reflect his powerful talent, learnedness and erudition. As a student of a prestigious grammar school "Stevan Sremac" in Niš, he used to be a leader of the literary society called "Njegoš" that published a hectographed periodical called Almanah (1952) where his first poems were published. At the same time, he was involved in translating the Russian, French, Slovenian and the poets of the Lusatian Serbs; his translation (adaptation) of Mayakovsky's poem A Cloud in Trousers and tens of Brysov's poems from Russian, made while he was just a high school student, reveal his exceptional knowledge of the language as well as his feeling and talent for translating. In his mature poetical phase he came up with the brilliant translations of numerous French and Russian poets which were

included in several anthologies of international poetry. As a university student actively involved in writing - for which he earned recognition in the literary circles of Belgrade - he started cooperating with the prestigious Yugoslav literary journals. Yet, the crucial moment in his poetic career came with publishing, generously supported by Oskar Davičo as a writer and editor, of a cycle of poems "Uzalud je budim" ("I Wake Her in Vain") in a reputable Belgrade literary journal *Delo* in 1955. He was a participant of numerous literary evenings, as well as editor of several literary journals – *Vidik*, *Književne novine* and *Književna tribina* (published in Zagreb). Together with the critic Dragan M. Jeremić, he was a conceptual designer and founder of a NeoSymbolists' poetic group (movement) in 1956, tending to synthesize the poetics of Symbolism and Surrealism. In only seven years Miljković published a number of poetic books, as well as critical reviews, essays and translations of the works of the writers with considerably longer literary career. As a distinguished poet, he was admitted to the Serbian and Yugoslav Writers' Associations. He was a delegate at the Fifth Congress of the Yugoslav Writers' Union in Belgrade, as well as a participant of the Stražilovo Encounters and the Third Festival of Poetry (1959). In 1960 he went to Paris to his friend Alain Bosquet, a French writer. In the same year he was admitted to the European Community of Writers (Comunita Europea degli scrittori). He was awarded a prestigious Belgrade literary award (October award of the city of Belgrade) for his collection of poetry *Vatra i ništa* (Fire and Nothing) (1960) as its youngest laureate. After a series of personal and emotional disappointments, he left Belgrade in early January 1961 and went to Zagreb where he started to work in the literary editorial office of the Zagreb Radio. Recognized in the Zagreb literary circles, he participated in various literary evenings and meetings in the Croatian towns.

During his life, Miljković published five books of poetry: *Uzalud je budim* (I Wake Her in Vain) (1957), *Smrću protiv smrti* (Death against Death) a collection of patriotic poems in coauthorship with

Blažo Šćepanović, 1959), *Poreklo nade* (The Origin of Hope) (1960), *Vatra i ništa* (Fire and Nothing) (1960). His last book, *Krv koja svetli* (Blood Which Shines) (1961) was published by the “Zadužbina Ras” (“Ras Endowment”) as a bibliophilic edition of selected patriotic poems from his book *Death against Death*, graphically equipped by the painter Radomir Stević Ras. Miljković successfully translated both French and Russian poets; his translations of B. Pasternak, V. Brysov, L. Martynov, A. Blok, A. Bely, O. Mandelstam were published in the book *Moderna ruska poezija* (Modern Russian Poetry) (1961). In 1962 a book of poetry of the Russian poet O. Mandelstam *Šum vremena* (The Clatter of Time) was published (verses translated by B. Miljković, prose by Milica Nikolić). Two collections of poems were published posthumously: *Pesme* (Poems), selection and foreword by Petar Džadžić, Prosveta, Belgrade, 1965; *Sabrana dela* (Collected Works) in four volumes, Gradina, Niš, 1972. His works lived to be translated into English, German, French, Russian, Italian, Romanian, Bulgarian, Czech, Polish, Slovak, Hungarian, Albanian, Turkish, Slovenian and Macedonian... His poems are included in almost all significant anthologies of the Serbian (Yugoslav) poetry in the country and abroad.

After the poet's death, the Miljković family donated all of his assets in 1971, and partly in 1981; currently they are in the National Museum in Niš, constituting a separate collection named after the poet - Branko Miljković Collection. The collection contains 1,649 items, including his personal library with 592 books, original manuscripts, personal belongings, photographs, documents, correspondence, the furniture from his study and a rich hemeroteque. The exhibition and catalogue *Branko Miljković – Poetry as Destiny* is the contribution of the National Museum in Niš to the 50th anniversary of the poet's death. The exhibition comprises 230 exhibits selected to make a representative cross-section of the poet's legacy as a whole. The exhibited items are crucial to understand the personality and literary work of Branko Miljković, and the very concept of the exhibition indirectly throws

light on one period of the Serbian modern poetry in the first half of the 20th century that Branko Miljković undoubtedly represents. The exhibits include the poet's original poetical and translation manuscripts, crucial documents, correspondence, photographs, personal belongings, personal library and books with dedications. Also, what gives this exhibition exclusivity is a considerable number of items from the poet's legacy that have never been exhibited or otherwise presented to the public before (documents, unpublished manuscripts, photographs, etc.). Sticking to the chronological order and emphasizing the key segments from the legacy, together with the ambiental reconstruction of the poet's room, contribute to an authentic impression of the significance, scope, influence and topicality of the poetic opus of Branko Miljković in the streams of modern Serbian and European poetry.